

Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης

Πατησίων 147, 11251 Αθήνα

e-mail: info@eoan.gr

www.eoan.gr

Πληροφορίες; Φ. Κοτζιά

Αθήνα, 23 Οκτωβρίου 2023

Αρ. πρωτ.: 4306

Προς: Εμπορικά, Βιομηχανικά
& Βιοτεχνικά Επιμελητήρια
(για προώθηση στα μέλη τους)

Θέμα: Διευκρινίσεις για την Επιβολή Εισφοράς Προστασίας Περιβάλλοντος σε Πλαστικά Προϊόντα μίας Χρήσης (ΠΠΜΧ)

[Θέματα εφαρμογής του νόμου 4736/2020, ως ισχύει]

Επειδή έχουν αυξηθεί τα αιτήματα και τα ερωτήματα σχετικά με τον **ισχυρισμό PLASTIC FREE** (απουσία πλαστικού στο προϊόν) που αποδίδεται κυρίως σε προϊόντα με βάση την κυτταρίνη, όπως κυπελλάκια για ποτά με βάση το χαρτί, θα θέλαμε να αναφέρουμε τα παρακάτω:

Όπως σαφώς ορίζεται στο άρθρο 4 παρ. 3 (η) του ν. 4736/2020 ως ισχύει: «η) Η εισφορά προστασίας του περιβάλλοντος της περ. α' καταλαμβάνει και το σύνολο των ακόλουθων αντίστοιχων χάρτινων προϊόντων μίας χρήσης: (ηα) Κυπελλάκια για ποτά, συμπεριλαμβανομένων των καλυμμάτων και των καπακιών τους, που έχουν πλαστική επικάλυψη, επένδυση ή επίστρωση, καθώς και όσα περιέχουν στη χαρτόμαζα συνθετικά πολυμερικά πρόσθετα (ηβ) Περιέκτες τροφίμων, δηλαδή δοχεία, όπως κουτιά, με ή χωρίς κάλυμμα, που έχουν πλαστική επικάλυψη, επένδυση ή επίστρωση, εντός των οποίων τοποθετούνται τρόφιμα τα οποία προορίζονται για άμεση κατανάλωση είτε επί τόπου είτε εκτός του καταστήματος, συνήθως καταναλώνονται από το δοχείο και είναι έτοιμα για κατανάλωση χωρίς περαιτέρω προετοιμασία, ιδίως, μαγείρεμα, θράσιμο ή ζέσταμα, συμπεριλαμβανομένων των περιεκτών που χρησιμοποιούνται για γεύματα ταχυφαγείων ή άλλα γεύματα έτοιμα προς άμεση κατανάλωση, εκτός από περιέκτες ποτών, πιάτα, πακέτα και περιτυλίγματα που περιέχουν τρόφιμα.».

Όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 παρ. 1 του ν. 4736/2020 (και στο άρθρο 3(1) της οδηγίας 904/2019/ΕΕ) «"πλαστική ύλη" θεωρείται ένα υλικό που αποτελείται από πολυμερές, όπως ορίζεται στην παρ. 5 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΚ) υπ' αρ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006 (L 396), στο οποίο μπορεί να έχουν προστεθεί πρόσθετα ή άλλες ουσίες, και το οποίο μπορεί να λειτουργήσει ως κύριο δομικό συστατικό των τελικών προϊόντων, με εξαίρεση τα φυσικά πολυμερή που δεν έχουν τροποποιηθεί χημικώς», ενώ όπως διευκρινίζεται στην οδηγία και τις Κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής σχετικά με τα Πλαστικά Προϊόντα μίας Χρήσης (2021/C 216/01), εξαιρούνται της οδηγίας (δηλαδή ΔΕΝ χαρακτηρίζονται ως ΠΠΜΧ): «Τα πολυμερή τα οποία πληρούν τις ακόλουθες δύο προϋποθέσεις: (i) χαρακτηρίζονται ως φυσικά πολυμερή και (ii) πληρούν την απαίτηση να μην έχουν τροποποιηθεί χημικώς»

Σε σχέση με τα παραπάνω διευκρινίζεται:

1. Με βάση τον ν. 4736/2020 τα χάρτινα κυπελλάκια ποτών (συμπεριλαμβανομένων των καλυμμάτων και καπακιών τους) και οι χάρτινοι περιέκτες τροφίμων (με ή χωρίς κάλυμμα) με πλαστική επικάλυψη, επένδυση ή επίστρωση, θεωρούνται Πλαστικά Προϊόντα μιας Χρήσης και δεν δικαιούνται απαλλαγής από την εισφορά προστασίας του περιβάλλοντος που αναφέρεται στην παρ. 3(α) του άρθρου 4 του ν. 4736/2020.

Σημειώνεται ότι: Ειδικότερα, τα θέματα αναφορικά με την πολυμερική επικάλυψη, επένδυση ή επίστρωση (με πλαστικό) εξετάζονται από το Γενικό Χημείο του Κράτους και άλλα εξειδικευμένα εργαστήρια με κατάλληλη διαπίστευση.

2. Τα χάρτινα κυπελλάκια για ποτά (συμπεριλαμβανομένων των καλυμμάτων και καπακιών τους) και οι χάρτινοι περιέκτες τροφίμων (με ή χωρίς κάλυμμα) χωρίς πλαστική επικάλυψη, επένδυση ή επίστρωση, αλλά με πρόσθετο πολυμερές στη χαρτόμαζα για το φραγμό σε υγρά, εμπίπτουν στον ν. 4736/2020 και ως εκ τούτου δεν δικαιούνται απαλλαγής από την εισφορά προστασίας του περιβάλλοντος που αναφέρεται στην παρ. 3(α) του άρθρου 4 του ν. 4736/2020.

Σημειώνεται ότι δεδομένου η κυτταρίνη είναι από τη φύση της υδρόφιλη, για την κατασκευή ενός προϊόντος με βάση την κυτταρίνη («χάρτινου») και ιδιότητες υδροφοβίας (αδιαβροχίας, π.χ. χάρτινα κυπελλάκια για καφέ, αναψυκτικά, κλπ.) (α) χρησιμοποιείται στη χαρτόμαζα πρόσθετο πολυμερές (dispersion barrier), συνήθως υδατοδιαλυτό, το οποίο είναι απαραίτητο για τη δημιουργία υδροφοβίας και την πρόσδοση των λειτουργικών χαρακτηριστικών του προϊόντος (αδιαβροχία) και (β) εάν το πρόσθετο αντιδρά χημικά με την κυτταρίνη για τη δημιουργία υδροφοβίας, την τροποποιεί χημικά και δεν ικανοποιείται η προϋπόθεση περί “μη χημικώς τροποποιημένου φυσικού πολυμερούς” που αναφέρεται στην οδηγία και τις κατευθυντήριες γραμμές.

Όλα τα παραπάνω προϊόντα εμπίπτουν στις διατάξεις του ν. 4736/2020 και θεωρούνται «Πλαστικά Προϊόντα μιας Χρήσης».

Όπως έχει απαντήσει σε σχετικά ερωτήματα και το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΓΓ Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων), η συντριπτική πλειοψηφία των προϊόντων με βάση την κυτταρίνη, όπως είναι τα κυπελλάκια για καφέ, αναψυκτικά, κλπ., εμπίπτει στις διατάξεις του ν. 4736/2020, είτε γιατί έχουν πολυμερική επικάλυψη, επένδυση ή επίστρωση είτε γιατί στην κατασκευή τους έχει χρησιμοποιηθεί πολυμερές τροποποιώντας την υδατοδιαπερατότητα του κυτταρινικού υποστρώματος.

Κατόπιν των ανωτέρω, ο ισχυρισμός PLASTIC FREE για κυπελλάκια ποτών με ιδιότητες αδιαβροχίας δεν είναι ακριβής και δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ως αιτίαση για τη μη απόδοση της εισφοράς προστασίας του περιβάλλοντος.

3. Κυπελλάκια για ποτά και περιέκτες τροφίμων που βάσει συγκεκριμένων εργαστηριακών αναλύσεων τεκμηριώνουν ότι είναι **βιοδιασπώμενα** δεν εξαιρούνται από τον ν. 4736/2020 για τα Πλαστικά Προϊόντα μιας Χρήσης (και την οδηγία 904/2019/ΕΕ).

Σημειώνεται ότι τα βιοδιασπώμενα (βιοαποδομήσιμα) ή βιο-προερχόμενα πλαστικά (biodegradable/bio-based) είναι πλαστικά, ενώ στον ν. 4736/2020 (και στην Οδηγία 2019/904/ΕΕ) για τα Πλαστικά Προϊόντα μιας Χρήσης δεν αναφέρεται εξαίρεσή τους. Επί του παρόντος δε, ενώ υπάρχουν ευρωπαϊκά πρότυπα για τη βιομηχανική βιοδιάσπαση (σε μονάδες λιπασματοποίησης, όπως το EN 14232), δεν υπάρχουν διαθέσιμα ευρέως αποδεκτά τεχνικά πρότυπα που να πιστοποιούν ότι ένα συγκεκριμένο πλαστικό προϊόν είναι κατάλληλα βιοαποδομήσιμο στο θαλάσσιο περιβάλλον σε σύντομο χρονικό διάστημα και χωρίς να προκαλείται βλάβη στο περιβάλλον, που αποτελεί τον βασικό

άξονα υιοθέτησης των μέτρων για τα Πλαστικά Προϊόντα μιας Χρήσης σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και ως εκ τούτου, δεν εξαιρούνται της οδηγίας.

4. Χάρτινα κυπελλάκια για ποτά και χάρτινοι περιέκτες τροφίμων που βάσει συγκεκριμένων εργαστηριακών αναλύσεων τεκμηριώνουν ότι είναι **κατάλληλα για τρόφιμα** βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 10/2011, [δεν εξαιρούνται επί της αρχής από τον ν. 4736/2020](#) για τα Πλαστικά Προϊόντα μιας Χρήσης (και την οδηγία 904/2019/ΕΕ).

Σημειώνεται πάντως ότι θέματα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 10/2011 όπως έχει τροποποιηθεί και αφορά πλαστικά υλικά που προορίζονται να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του Ε.Ο.ΑΝ. ή του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Τέλος, αναφέρεται ότι δεν υπάρχει αναγνωρισμένη στην ΕΕ πιστοποίηση προϊόντων μιας χρήσης **PLASTIC FREE** κατά την έννοια του ν. 4736/2020 και της οδηγίας 904/2019/ΕΕ και ο ισχυρισμός αυτός θεωρείται αυθαίρετος και δεν πρέπει να χρησιμοποιείται. Στην περίπτωση που η επιχείρηση θεωρεί ότι διαθέτει τεκμηρίωση περί του αντιθέτου **φέρει το βάρος της ευθύνης απόδειξης των ισχυρισμών**. Το Γενικό Χημείο του Κράτους αποτελεί τον επίσημο φορέα για τη διενέργεια εργαστηριακών και άλλων δοκιμών η αξιοπιστία του οποίου δεν αμφισβητείται από την πλευρά της πολιτείας. Σε κάθε περίπτωση, τα τεκμήρια ελέγχων, όπως π.χ. οι εργαστηριακές αναλύσεις που πρέπει να διαθέτουν οι ισχυριζόμενοι στον φάκελο του προϊόντος που διαθέτουν στην αγορά, θα πρέπει να αναφέρονται στα οριζόμενα του πλαστικού προϊόντος σύμφωνα με τον ν. 4736/2020 και την οδηγία 904/2019/ΕΕ, να είναι από διαπιστευμένα Εργαστήρια, να αναφέρεται ο αριθμός διαπίστευσης του Εργαστηρίου και το πεδίο εφαρμογής του, ο φορέας διαπίστευσης της χώρας της οποίας αυτά εδρεύουν, ενώ θα πρέπει να είναι διαπιστευμένα για τις δοκιμές τις οποίες διενεργούν.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Με εκτίμηση,

Δρ. Αλεξάνδρα Τόγια
Διευθύνουσα Σύμβουλος

Κοινοποίηση

- Υπουργείο Περιβάλλοντος, Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, Δ/νση Διαχείρισης Αποβλήτων [gensec.wst@ypen.gr; dwaste@prv.ypeka.gr]
- Υπουργείο Περιβάλλοντος, Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων [protokolo.grggper@prv.ypeka.gr]
- ΑΑΔΕ, Γενικό Χημείο του Κράτους [b_athens.gcsf@aade.gr]
- ΕΕΑΑ Α.Ε. [info@herrco.gr]
- ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΗ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ Α.Ε. [info@antapodotiki.gr]
- ΚΕΠΕΔ Α.Ε. [inf@keped.gr]
- ΑΒ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ [viltanioti@ab.gr]